

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

1. Obiekt

KAMIENICA - budynek mieszkalno-usługowy

2. Czas powstania

1886 - 1887

3. Miejscowość

BYTOM

4. Adres

JÓZEFA JAINTY 19

nr ewidencyjny działki: 27

nr księgi wieczystej: [REDACTED]

5. Przynależność administracyjna

województwo: **śląskie**powiat: **Bytom**,gmina: **Bytom**

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Beuthen O.S. (od ok. 1532r.)**Bitom (od XIIw.)**

7. Przynależność administracyjna przed 01.01.1999

województwo: **katowickie (1950-1998), śląsko-dąbrowskie (1945-1950), stalinogród (1953-1956)**gmina: **Bytom**

8. Właściciel i jego adres

9. Użytkownik i jego adres

Własność prywatna

10. Rejestr zabytków

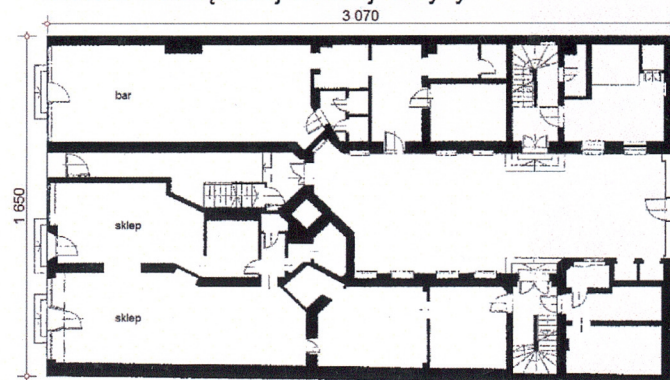
A/323/10 z 15.12.2014

11. Zdjęcia, rzut, sytuacja, orientacji

Elewacja frontowa w pierzei ul. J. Jainty
Okno w wewnętrznej elewacji oficyny

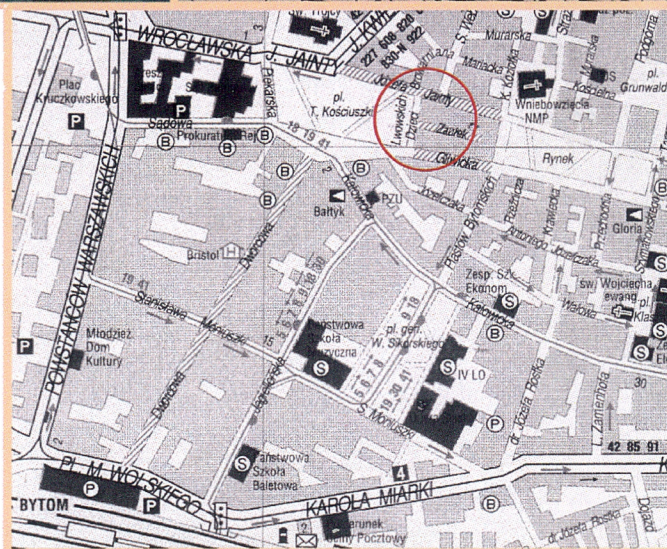
3 070

h=1400 do wierzchu attyki
0 1 2 3 4 5 10

Rzut parteru 1:400

Orientacja 1:10 000

Zielona karta ewidencyjna z lat siedemdziesiątych XXw. podaje, iż **autorem** projektu budynku był **Piontek** (bez wskazania imienia). Budynek powstał pod **koniec XIXw** w okresie gwałtownego rozwoju miasta i regionu związanego z uprzemysłowieniem i wzrostem wydobywania i przerobu węgla kamiennego, rud cynku i ołowiu. Od momentu powstania zasadnicza funkcja budynku nie uległa zmianie, nie uległ on również przebudowie, pozostał kamienicą mieszkalną z handlowo-usługowym parterem. Zmianom podlegał jedynie parter elewacji frontowej, który w latach '50 i '60 XXw. Utracił swój historyzujący charakter. Usunięto drewniane witryny, zmieniono ich rozmiary, usunięto fryz w kształcie prostego belkowania z gzymsem wieńczącym, zamalowano ceglano-licowe elewacji frontowej. Po II wojnie światowej budynek przeszedł pod administrację Gminy Bytom pozostając **własnością prywatną**. (patrz wkładka nr1)

Budynek niespójny stylowo o elewacji frontowej historyzującej z elementami neorenesansu.

Budynek położony w strefie A ochrony konserwatorskiej i strefie W1 badań archeologicznych. Układ urbanistyczny wpisany do rejestru zabytków decyzją nr1152/52 z 29-12-1970r.

Miasto w obrębie średniowiecznego założenia, wpis do rejestru zabytków 379/53 z 14.03.1953

Budynek położony w południowej pierzei ul.Jainty w osi ul.Webera zamyka jej perspektywę. W kwartale zabudowy między Rynkiem a Placem Kościuszki. Od północy elewacja frontowa przylega do ul.Jainty, od południa oficyny i zamknięte murem ogrodzeniem z furtą podwórko przyległe do ul.Zaulek. Od wschodu przyległa na całej długości działki kamienica Jainty 17, od zachodu pusta parcela po rozebranych budynkach.

Zwarta bryła budynku kamienicy wypełnia prawie w całości parcelę nr 27 o powierzchni 520m² i kształcie wydłużonego prostokąta o wymiarach 16,5m x 31,5m. **Zabudowa działki w kształcie litery C po linii granic** z dziedzińcem wewnętrznym powierzchni 91m², dostępnym od południa z ul.Zaulek. Kamienica w całości podpiwniczona składa się z pięciu kondygnacji w tym piwnica i poddasze. Wysokość elewacji frontowej do wierzchu attyki to 14m, szerokość równa szerokości działki – 16,5m.

Konstrukcja budynku tradycyjna, murowana. Fundamenty murowane z cegły, ściany piwnic mieszane z cegły i kamienia na zaprawie wapiennej. Strop nad piwnicami typu Kleina stalowo-ceramiczny i odcinkowy na belkach stalowych. Stropy kondygnacji nadziemnych drewniane, belkowe z wypełnieniem, podsufitką tynkowaną na deskach i podłogą drewnianą na legarach. Dach o konstrukcji drewnianej krokwiowej, jednospadowy z okapem od strony dziedzińca kryty papą. Ściany kondygnacji nadziemnych z cegły pełnej na zaprawie wapiennej grubości 51, 38, 25 [cm]. Ściany działowe również z cegły pełnej. Posadzki na parterze z lastriko, na wyższych kondygnacjach drewniane i wykładziny PCV na podłodze drewnianej. Schody o konstrukcji stalowej ze stopnicami drewnianymi. W budynku funkcjonują trzy klatki schodowe; po jednej w oficynach i główna w środkowym trakcie części frontowej. Stolarka okienna częściowo zachowana, okna drewniane skrzynkowe z dwoma skrzydłami krosnowymi. Zewnętrzne skrzydła zdobione cynkowymi detalami; główką w kształcie głowicy korynckiej i stopką w formie bazy, drewniana listwa pionowa kanelowana. Witryny parteru współczesne – stalowe. Drzwi zewnętrzne parteru współczesne - drewniane, kondygnacji mieszkalnych - drewniane, pierwotne częściowo zachowane.

Elewacje budynku wykonano zachowując gradację ważności; **elewacja frontowa historyzująca** z cechami neorenesansowymi (kompozycja, detal) i manierystycznymi (ornament dwukolorowego lica elewacji, boniowanie pilastrów). **Elewacje oficyn od wewnętrznego dziedzińca bez cech historyzujących**, pozbawione detalu wykończone białą szkloną cegłą licową o wymiarach ok. 13x6x6,5[cm]. Otwory okienne ujęte płaskim obramieniem z tynku. Kompozycja elewacji oficyn – niesymetryczna, otwory usytuowane na siedmiu osiach. **Elewacje południowe oficyn od ul.Zaulek pozbawione detalu**, wykonane bez większej staranności ze zwykłej, nietynkowanej czerwonej cegły. Kompozycja symetryczna, otwory na dwóch osiach.

Cechy elewacji frontowej: Trzyosiowa symetria pionowej kompozycji elewacji o oknach umieszczonych na sześciu osiach. Elewacja flankowana boniowanymi pilastrami (bez wyodrębnionej głowicy i bazy) biegnącymi przez pierwsze i drugie piętro (piano nobile). Klasyczny pionowy podział elewacji na trzy części: cokół – parter, zupełnie pozbawiony detalu (pierwotnie boniowany i zwieńczony gładkim fryzem z gzymsem), piano nobile – kondygnacje mieszkalne pierwszego i drugiego piętra wydzielone gzymsem rozpartym między pilastrami, mezzanino – poddasze wieńczące cały budynek, zakończone gzymsem i attyką w formie architrawu wspartego na pilastrach z konsolkami. Charakterystyczny dla elewacji jest przebiegający gdzieś pod farbą dwukolorowy ornament romboidalny wykonany czerwoną i kremową cegłą licową. Otwory okienne ujęte w obramienia sztukatorskie wykonane w tynku. Okna pierwszego piętra zwieńczone tympanonami, drugiego jedynie gzymsem. Na elewacji detale w formie rozet wykonanych w zaprawie wapiennej i stalowe, kute zakończenia kotew spinających elewację frontową ze ścianami poprzecznymi w poziomach stropów nad pierwszym i drugim piętrzem.

Wnętrza pomieszczeń parteru pozbawione historycznego wystroju, w części frontowej na piętrze I i II częściowo zachowana sztukateria gipsowa - rozety i fasety. Część frontowa trzytraktowa z dwoma rzędami pomieszczeń, oficyny jednotraktowe z trzema pomieszczeniami w szeregu rozdzielonymi niesymetrycznie klatką schodową.

Instalacje wewnątrz budynku; wodociągowa, kanalizacyjna, elektryczna, CO, gazowa, teletechniczna.

14. Kubatura <p style="text-align: center;">ok. 5700m³</p>	15. Powierzchnia użytkowa <p style="text-align: center;">całość - 1476,0m² piwnice - 267,4m² kondygnacje nadziemne - 1208,6m²</p>	16. Przeznaczenie pierwotne <p style="text-align: center;">funkcje; mieszkalna i handlowa</p>	17. Użytkowanie obecne <p style="text-align: center;">funkcje; mieszkalna, biurowa, handlowa</p>
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.) Prace budowlane: Doraźne remonty wewnątrz i wymiana pokrycia dachu z obróbkami blacharskimi. W latach '90 XXw wzmocniono konstrukcję oficyn przez spięcie ich ścian ściągami w poziomie stropów. Wprowadzono instalacje gazową, wodociagową i kanalizacyjną do wydzielonych mieszkań (budynek posiadał ubikacje na półpiętrze dla każdej kondygnacji poza parterem i osobne dla oficyn). Prac konserwatorskich nie przeprowadzano, brak dokumentacji remontów i prac budowlanych. W lipcu 2010 przystąpiono do remontu elewacji.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Fundamenty w stanie dobrym. Ściany piwnic w stanie dobrym, tynki wymagają wymiany. Ściany wewnętrzne jak i zewnętrzne w stanie dobrym. Elewacje frontowa i od strony dziedzińca wewnętrznego z niewielkimi pęknięciami biegnącymi po spoinach. Lico cegieł częściowo uszkodzone w narożach elewacji frontowej i u podstawy attyki. Gzymsy wydzielające mezzanino pod i nad oknami znacznie uszkodzone, miejscami z dużymi ubytkami. Zwieńczenie attyki z osłabionym licem wątku ceglanego (ubytki w ceglach i spoinach). Uszkodzone konsolki gzymsu pod attyką. Stropy zachowane w dobrym stanie. Konstrukcja dachu miejscami wymaga wymiany z powodu postępującej korozji biologicznej. Obróbki blacharskie attyki i gzymsów elewacji frontowej z blachy stalowej ocynkowanej znacznie uszkodzone przez korozję. Pokrycie dachu po pracach naprawczych. Instalacje wewnętrzne wymagają modernizacji.	
		20. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie Podstawowym zagrożeniem dla budynku jest niszcząca elewacja frontowa wymagająca pilnego remontu w zakresie detali, lica cegieł i obróbek blacharskich. Przy okazji remontu elewacji należy przywrócić historyzujący charakter części cokołowej odtwarzając boniowanie i fryz parteru. Odtworzyć pierwotny podział witryn z przywróceniem ich drewnianej konstrukcji. Modernizacji i remontu wymaga konstrukcja dachu, koniecznym jest wprowadzenie docieplenia dachu . Modernizacji wymaga wyposażenie budynku w tym wymiana instalacji, tynków, podłóg, remont biegów schodowych. Prace te należy wykonać z zachowaniem lub odtworzeniem detali sztukatorskich i ślusarskich. Przy wymianie okien utrzymać wymóg stolarki drewnianej z detalem nawiązującym do istniejącego lub z wykorzystaniem pierwotnych jeszcze zachowanych (główki i stopki cynkowe).	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Brak projektu budowlanego w zasobach Gminy i u właściciela.
Karta Ewidencyjna „zielona” z lat '70 XXw – Referat Ochrony Zabytków U.M. Bytom
ul.Parkowa 1
Księga Wieczysta (Stadt Blatt) z 1934 nr [redacted] wykaz [redacted] – Wydział Ksiąg
Wieczystych, Sąd Rejonowy w Bytomiu ul.Piekarska 1

22. Bibliografia

Brak wydawnictw odnoszących się do budynku.

23. Źródła ikonograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania)

Pocztówka z 1914r z perspektywą Tarnowitzerstrasse – kolekcja prywatna [redacted]

24. Uwagi różne

Na karcie ewidencyjnej „zielonej” z połowy lat '70 XXw umieszczono zdjęcie rysunku elewacji najprawdopodobniej z oryginalnego projektu budowlanego, budynek był wówczas administrowany przez UM w Bytomiu zatem i dokumentacja wówczas jeszcze istniała i była w dyspozycji UM.

25. Opracowanie karty ewidencyjnej (data i podpis)

Tekst: **Tomasz Dudek** ..... lipiec 2010 ..... *TOMASZ DUDEK*
(data i podpis)

Plany, na podstawie inwentaryzacji Grzegorza Nowakowskiego
rysunki: **Tomasz Dudek** ..... lipiec 2010 ..... *TOMASZ DUDEK*
(data i podpis)

Zdjęcia
fotograficzne: **Tomasz Dudek** ..... lipiec 2010 ..... *TOMASZ DUDEK*
(data i podpis)

miejsce przechowywania negatywów :
pracownia projektowa FORMAT 43-100 Tychy ul.Budowlanych 149

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego.

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

Wkładki do karty ewidencyjnej nr1, nr2.

1. Miejscowość Bytom	5. Obiekt (nazwa jak w karcie) oraz adres KAMIENICA budynek mieszkalno-usługowy Bytom Ul.Jainty 19	6. Zawartość wkładki Dodatkowe informacje na temat historii budynku i własności. Dodatkowe zdjęcia stanu istniejącego i archiwalne.
2. Gmina Bytom		
3. Powiat, Bytom		
4. Województwo śląskie		

Do pozycji 12 ;

Na podstawie zachowanej księgi wieczystej (Stadt Blatt) z 1934 r. udało się ustalić właścicieli budynku od roku 1930. Brak informacji o poprzedniej księdze (Stadt Blatt 76/77) wzmiankowanej przy zakładaniu księgi 98/1732 w 1934r.

Lista kolejnych właścicieli:

2002

2001

*****

1940

1930 – rodzeństwo Karmańskich (*Karmainski*) sześć osób wymienionych w Stadt Blatt 98 / 1732 o trudnych do odczytania imionach

***** - [REDACTED] (*Karmainski*) wymieniony w Stadt Blatt 98 / 1732 jako spadkodawca

Poprzednia nazwa ulicy z czasów administracji niemieckiej to *Tarnowitzerstrasse*

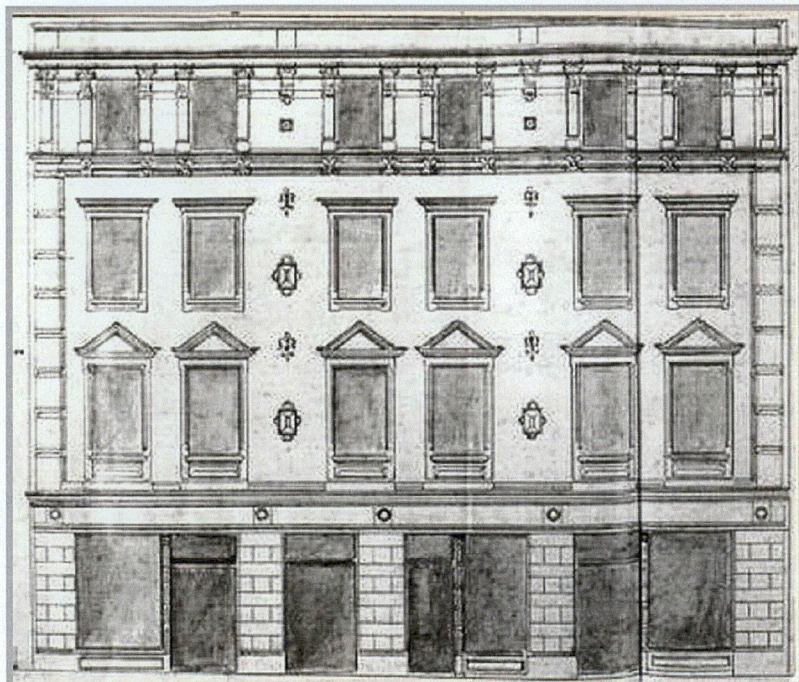
Do pozycji 24 ;

W posiadaniu aktualnego właściciela są przygotowane na jego zlecenie opracowania:

Inwentaryzacja budowlana. IX 2005 – arch. Grzegorz Nowakowski, Siemianowice Śl. ul.Cicha 10

Program prac konserwatorskich remontu elewacji frontowej. IX 2009 – arch. Tomasz Dudek, FormAT Tychy ul. Budowlanych 149

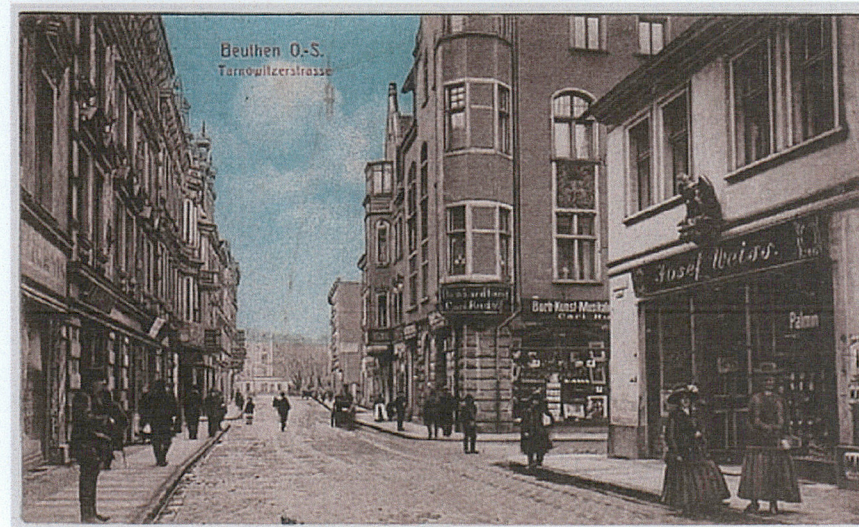
Rysunek elewacji zamieszczony na „zielonej karcie ewidencyjnej”

Uszkodzenia gzymsu pod attyką

Kotwa na elewacji frontowej

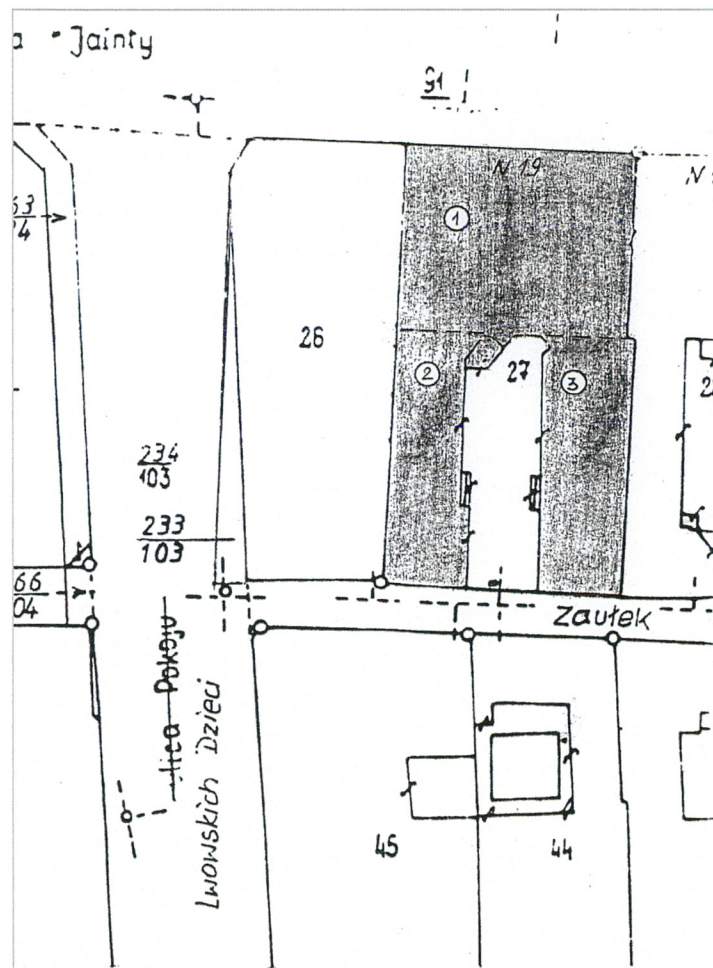
Pocztówka z 1914r. po lewej stronie w dużym skrócie elewacja kamienicy Jainty 19

1. Miejscowość Bytom	5. Obiekt (nazwa jak w karcie) oraz adres KAMIENICA budynek mieszkalno-usługowy Bytom Ul.Jainty 19	6.Zawartość wkładki Sytuacja 1:500 Dodatkowe zdjęcia stanu istniejącego.
2. Gmina Bytom		
3. Powiat, Bytom		
4. Województwo śląskie		

Do pozycji 11 ;

Sytuacja 1:500 Działka nr27, ul.Jainty 19

Fragment ornamentu z dwukolorowej cegły licowej na elewacji frontowej

- 1 Część frontowa od ul. Józefa Jainty
- 2 Oficyna zachodnia
- 3 Oficyna wschodnia

Wkładkę założył: (data i podpis)
Tomasz Dudek lipiec 2010

TOMASZ DUDK

Południowa elewacja od ul. Zaulek

oficyna zachodnia

dziedziniec wewnętrzny

oficyna wschodnia